

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **R. F.**
X
zastoupen advokátem Mgr. Vlastimilem Slanařem
Krušinova 140/1, 644 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**
Ke Skalce 5907/47, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2024, č. j. KUJI 74787/2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2024, č. j. KUJI 74787/2024, a rozhodnutí Městského úřadu Velké Meziříčí ze dne 6. 6. 2024, č. j. DOP/37359/2024-troja/5625/2024, se *ruší* a věc se *vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, do 30 (třiceti) dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Vlastimila Slanaře, advokáta se sídlem Krušinova 140/1, 644 00 Brno.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce podle správních orgánů, které vycházely z výsledků orientační dechové zkoušky, řídil auto pod vlivem alkoholu. Žalobce namítá, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav, protože mu policie provedla celkem 10 dechových zkoušek a jejich výsledky nejsou spolehlivé. Soud mu dal za pravdu.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Městský úřad Velké Meziříčí („městský úřad“) vydal rozhodnutí ze dne 6. 6. 2024, č. j. DOP/37359/2024-troja/5625/2024, kterým shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu. Žalobce podle městského úřadu porušil § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, protože dne 13. 4. 2024 v X na silnici č. X ve směru od obce L. k obci Z. řídil vozidlo pod vlivem alkoholu.
3. Městský úřad vyšel z toho, že žalobce zastavila policejní hlídka, která u něj provedla dechovou zkoušku na přítomnost alkoholu. Přístroj Dräger u žalobce v 12:15 naměřil hodnotu 0,35 g/kg alkoholu v dechu a v 12:20 0,37 g/kg. Žalobce podle městského úřadu s naměřenými výsledky na místě souhlasil. Po odečtení odchylky, která činí 0,24 g/kg, byla prokázána minimální hodnota bližší k době řízení 0,11 g/kg alkoholu v dechu. Městský úřad uložil žalobci pokutu ve výši 8 000 Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců.
4. Rozhodnutím ze dne 14. 8. 2024, č. j. KUJI 74787/202 žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí městského úřadu. Odmítl námitku žalobce, že jej městský úřad zkrátil na procesních právech, pokud ve věci nekonal ústní jednání. O žádosti žalobce o jeho nařízení městský soud rozhodl samostatným usnesením, proti kterému se žalobce neodvolal. Svou žádost navíc odůvodňoval pouze obecným odkazem na právo být osobně přítomen provádění důkazů. Bez bližšího zdůvodnění navrhl výslech policistů. Žalobce měl možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a tuto možnost využil. K jeho zkrácení na procesních právech nedošlo.
5. Stěžejním důkazem o vině žalobce byl výsledek dechové zkoušky. Ta jasně prokázala, že žalobce byl pod vlivem alkoholu. Je-li výsledek dechové zkoušky spolehlivý a jednoznačný, jak tomu bylo i v tomto případě, lze na něm založit závěr o vině. Policisty pak není třeba vyslechnout.
6. Z příslušné metodické pomůcky k měření alkoholu v dechu plyne požadavek na to, aby měření bylo minimálně jednou zopakováno po uplynutí nejméně pěti minut od prvního měření a aby výsledky obou měření nevykazovaly rozdíl naměřených hodnot větší než 10 %. Vzhledem k metabolickému procesu postupného vstřebávání nebo odbourávání alkoholu se může stát, že mezi dvěma měřeními provedenými v určitém časovém odstupu dojde k určitému vzestupu nebo poklesu podílu alkoholu v krvi řidiče. Pokud ale bude měření provedeno v rozmezí pěti minut, nemělo by se jednat o podstatné změny. To bylo v tomto případě splněno. Je nepochybné, že i po odečtení odchylky žalobce měl v dechu alkohol. V Česku existuje nulová tolerance. Výstupy z tiskárny přístroje Dräger žalobce podepsal. Městský úřad vzal naměřenou hodnotu, která byla bližší k době řízení. Žalobce sám připustil konzumaci alkoholu před jízdou. Pokud měl žalobce námitky proti postupu policie, měl si podat stížnost.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

7. **Žalobce** namítá, že správní orgány dostatečně nezjistily skutkový stav, protože neprovedly navrhovaný výslech policistů. V popisu skutku chybí podstatné skutečnosti, které i v podkladech rozhodnutí policisté zkreslili nebo neuvedli. Policie žalobce nezastavila v X hod. V tento čas s ním už prováděli dechovou zkoušku, takže zastavit ho logicky museli dříve.

8. Není také pravdou, že by žalobce podstoupil jenom dvě dechové zkoušky. Ve skutečnosti jich absolvoval 10. Správní orgány zcela opomíjí to, že výsledky těchto dechových zkoušek se podstatně lišily. Žalobce s těmito výsledky nesouhlasil a rozporoval je. Od začátku trval na tom, aby mu policisté umožnili absolvovat lékařské vyšetření. To ale nechtěli, místo toho to žalobci rozmlouvali. Postupovali tak v rozporu s § 67 odst. 4 zákona o Policii ČR. Výsledky dechové zkoušky jsou v tomto případě podle žalobce nepoužitelným důkazem. I z podkladů ve spisu implicitně plyne, že se policisté žalobci chystali vyhovět a odvézt jej k lékařskému vyšetření. Umožnili mu totiž s autem popojet několik set metrů a zabít kapra, kterého měl v autě. Není tedy pravdou, že by policisté žalobci zakázali další jízdu. To, že žalobce podepsal výtisky z přístroje Dräger, neznamená, že by s nimi souhlasil.
9. Žalobce policistům přiznal, že v daný den kolem osmé ráno na rybách vypil jedno desetistupňové pivo. Doba, která uběhla, byla dostatečná k tomu, aby se mu alkohol z krve odboural. Žalobce odkazuje na hodnoty, v jakých se alkohol z krve odbourává a dochází k závěru, že nejpozději v X měl být v jeho případě veškerý alkohol odbouraný. Ke stejnému závěru by správní orgány dospěly, pokud by si k posouzení této odborné otázky do řízení přibraly znalce. Bez toho jsou však jejich závěry nepodložené.
10. Městský úřad se dopustil také procesního pochybení spočívajícího v tom, že nevyhověl jeho žádosti o nařízení ústního jednání a nevyslechl zasahující policisty. Bez jejich výpovědi nelze řádně zjistit skutkový stav. Žalobce v této souvislosti odkazuje na ústavněprávní základy práva na spravedlivý proces, ze kterých dovozuje, že má právo na osobní přítomnost u nalézacího řízení a klást svědkům otázky. Toto právo mu městský úřad odepřel. V tomto případě nebylo možné vycházet pouze z dokumentů ve spisu.
11. **Žalovaný** odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí. Dodal, že žalovanému nepřislušní hodnotit postup policie. Žalobce se může obrátit na GIBS, případně na nadřízené zasahujících policistů. Žalovaný nemá pochybnosti o správnosti postupu policie. Žalobce všechny výtisky z přístroje Dräger podepsal. Policie při zjišťování alkoholu postupovala podle příslušné metodiky.

IV. Posouzení věci

12. Žaloba je *důvodná*.
13. Podstatou žaloby je námitka žalobce, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav, pokud vinu žalobce ze spáchání přestupku dovozovaly pouze z výsledků dechových zkoušek. Tuto námitku soud shledal důvodnou.
14. Příklad žalobce je jedinečný v tom, že policie v jeho případě opravdu neprovedla pouze dvě dechové zkoušky, jak bývá běžné. Provedla jich v rozmezí zhruba 50 minut celkem deset a naměřené hodnoty se značně lišily. Konkrétní naměřené hodnoty byly podle výstupů z přístroje Dräger následovné:
 1. dechová zkouška v 11:32, výsledek 0,56 ‰ alkoholu v dechu,
 2. dechová zkouška v 11:38, výsledek 0,65 ‰ alkoholu v dechu,
 3. dechová zkouška v 11:43, výsledek 0,42 ‰ alkoholu v dechu,
 4. dechová zkouška v 11:49, výsledek 0,36 ‰ alkoholu v dechu,
 5. dechová zkouška v 11:54, výsledek 0,56 ‰ alkoholu v dechu,
 6. dechová zkouška v 11:59, výsledek 0,44 ‰ alkoholu v dechu,
 7. dechová zkouška v 12:04, výsledek 0,68 ‰ alkoholu v dechu,
 8. dechová zkouška v 12:10, výsledek 0,50 ‰ alkoholu v dechu,

9. dechová zkouška v 12:15, výsledek 0,35 ‰ alkoholu v dechu,
10. dechová zkouška v 12:20, výsledek 0,37 ‰ alkoholu v dechu.

15. Za „průkazné“ pak správní orgány považovaly výsledky dvou posledních zkoušek.
16. Výsledek orientační dechové zkoušky je jedním z obvyklých důkazů, které má správní orgán v následně zahájeném přestupkovém řízení hodnotit. Podle § 50 odst. 3 a 4 správního řádu v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost (což je i přestupkové řízení), má správní orgán povinnost i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (zásada oficiality). Pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (zásada volného hodnocení důkazů). To platí i pro výsledek dechové orientační zkoušky. Správní orgán hodnotí důkazy podle svého poctivého přesvědčení – každý jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti. Skutečnosti rozhodné pro posouzení viny musí zjistit tak, že o nich nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Postup a úvahy při hodnocení důkazů pak správní orgán musí logicky vysvětlit v odůvodnění svého rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu).
17. Účelem provedení orientační dechové zkoušky je stejně jako u odborného lékařského vyšetření zjištění, zda řidič není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. A pro případ, že ano, je dalším účelem obstarání a zajištění budoucího důkazu pro sankční řízení s řidičem (přestupkové či trestní). Výsledek dechové zkoušky za obvyklých okolností může být dostatečným důkazem pro shledání viny. Bude tomu tak ovšem pouze za předpokladu, že poskytuje spolehlivý a jednoznačný výsledek o obsahu alkoholu v těle řidiče.
18. To potvrzuje i usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015-45, č. 3441/2016 Sb. NSS. V něm Nejvyšší správní soud zdůraznil, že za normálního běhu událostí by pro tyto účely mělo orientační vyšetření provedené na místě policejními orgány postačovat a zpravidla umožní získat spolehlivý a jednoznačný výsledek o obsahu alkoholu nebo jiných návykových látek v těle kontrolované osoby (bod 20). Rozšířený senát dále typově vymezil některé příklady situací, ve kterých provedení orientační zkoušky nepostačí a bude potřeba přistoupit k odbornému lékařskému vyšetření. Bude tomu tak například tehdy, pokud „orientační vyšetření nedá jasný výsledek, zda řidič skutečně je pod vlivem alkoholu, resp. jiné návykové látky, případně o výši tohoto ovlivnění. *Nejistota může plynout i z diametrálně odlišných výsledků postupně prováděných dílčích měření.*“ (bod 23 citovaného usnesení, důraz doplnil krajský soud).
19. V dalším usnesení rozšířený senát Nejvyššího správního soudu objasnil, v jakém případě naopak lze výsledek orientační dechové zkoušky považovat za spolehlivý a jednoznačný. Obvykle to bude tehdy, „jestliže policisté postupovali v souladu se standardními postupy aplikovanými správní praxí, jak je vyjádřena např. v metodice Ministerstva dopravy č. j. 285/2009-160-OST, která dále odkazuje na pracovní postup č. 114-MP-C008-08, zpracovaný Českým metrologickým institutem pod názvem Metodika měření alkoholu v dechu. Z těchto metodických pomůcek vyplývá mj. požadavek na to, aby měření bylo minimálně jednou zopakováno po uplynutí pěti minut od prvního měření a dále aby výsledky obou měření nevykazovaly rozdíl naměřených hodnot větší než 10 %. Indikuje-li tedy výsledek obou měření souhlasně přítomnost alkoholu v krvi v nadprahovém objemu, lze z takto získané hodnoty následně vycházet ve správním řízení. Je zřejmé, že vzhledem k metabolickému procesu postupného vstřebávání nebo naopak odbourávání alkoholu může

dojít k tomu, že mezi dvěma měřeními provedenými v určitém časovém odstupu může dojít k určitému vzestupu nebo naopak poklesu podílu alkoholu v krvi řidiče. Pokud však opakované měření bude provedeno v souladu s metodikou v rozmezí pěti minut, nemělo by se jednat o podstatné změny.“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 2 As 154/2017-44, bod 26).

20. Nejvyšší správní soud v tomto usnesení také zdůraznil význam zásady presumpce neviny a z ní vyplývající zásadou *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch obviněného). Uvedl, že „[n]ejsou-li v konkrétním případě výsledky orientační dechové zkoušky tak spolehlivé a jednoznačné, aby nepřipouštěly rozumnou (či důvodnou) pochybnost ovlivnění řidiče požitým alkoholem, popř. o míře tohoto ovlivnění, a nejsou-li tyto pochybnosti vyvráceny dalšími provedenými důkazy, pak bude namíste v souladu se zásadou *in dubio pro reo* rozhodnout ve prospěch obviněného z přestupku.“ (viz bod 30).
21. Správní orgány vycházejí z toho, že policisté v případě žalobce postupovali v souladu s metodikou Ministerstva dopravy a příslušným pracovním postupem. Mezi posledními dvěma výsledky orientační dechové zkoušky nebyl rozdíl naměřených hodnot větší než 10 % a zároveň i po odečtení odchylky oba výsledky indikovaly přítomnost alkoholu v krvi. Tento postup by za normálních okolností byl zcela v pořádku. Oba správní orgány však ve svých rozhodnutích zcela opomíjí to, že žalobce podstoupil nikoliv pouze dvě ale deset orientačních dechových zkoušek. Jejich výsledky přitom vykazovaly značné rozdíly. Naměřené hladiny alkoholu v dechu se pohybovaly od 0,35 ‰ až po 0,68 ‰. Již to samo o sobě vyvolává pochybnosti ohledně spolehlivosti měření. Byť je pravdou, že v případě dvou posledních zkoušek je mezi naměřenými hodnotami dostatečně malá odchylka, aby odpovídaly příslušným metodikám. To však za daných okolností vypadá spíše jako dílo náhody než jako jednoznačný výsledek měření.
22. Soud nesouhlasí se správními orgány v tom, že by policisté provedli dechové zkoušky v souladu s příslušnými metodickými pokyny. Nelze akceptovat postup, při kterém se dechové zkoušky provádí opakovaně do té doby, než budou naměřené hodnoty dostatečně „blízko u sebe“. Nelze také zcela ignorovat dříve naměřené hodnoty, obzvláště, pokud se od sebe vzájemně výrazně liší.
23. V usnesení rozšířeného senátu č. j. 2 As 146/2015-45 Nejvyšší správní soud uvedl jako příklad, ve kterém výsledek orientační dechové zkoušky nebude postačovat k řádnému zjištění skutkového stavu, právě situaci, ve které postupně prováděná dílčí měření budou ukazovat diametrálně odlišné výsledky. To byl podle krajského soudu i případ žalobce. Přestože výsledek všech provedených zkoušek byl pozitivní, pro řádné zjištění skutkového stavu je nezbytné co nejpřesněji určit také míru ovlivnění řidiče alkoholem. Ta může hrát roli např. ve vztahu k posouzení jeho zavinění (či určení druhu a výše správního trestu).
24. Vzhledem k odlišným hodnotám naměřeným v průběhu deseti provedených dechových zkoušek jsou ovšem tyto výsledky nespolehlivé. Nemohou být proto samy o sobě dostatečným podkladem pro shledání viny žalobce z přestupku. V tomto případě bylo namíste, aby policie žalobce podrobila odbornému lékařskému vyšetření, bez ohledu na to, zda o něj skutečně žádal nebo nikoli. Bez takového vyšetření totiž za těchto specifických skutkových okolností nebylo možné spolehlivě určit míru jeho ovlivnění alkoholem.
25. Správní orgány tedy pochybily, pokud svůj závěr, že žalobce řídil pod vlivem alkoholu, opřely pouze o výsledky orientačních dechových zkoušek, které nelze považovat za spolehlivé ani jednoznačné. S ohledem na to, že nedostatek skutkových zjištění již v rámci

správního řízení nebylo možné odstranit, měly v duchu zásady *in dubio pro reo* postupovat ve prospěch žalobce a řízení o přestupku zastavit podle § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Spáchání skutku, o němž vedly řízení, totiž nebylo možné žalobci prokázat.

26. S ohledem na uvedené se soud pro nadbytečnost dalšími námitkami žalobce nezabýval.

V. Závěr a náklady řízení

27. Krajský soud pro zrušil rozhodnutí žalovaného i městského úřadu z důvodu, že skutkový stav, který vzaly za základ napadených rozhodnutí, nemá dostatečnou oporu ve spisu [§ 76 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 78 odst. 3 soudního řádu správního). Věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 soudního řádu správního).
28. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 11 228 Kč. Tato částka se nejprve skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč za podání žaloby. Dále se skládá z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby žalobcova zástupce Mgr. Vlastimila Slanaře – příprava a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu a podání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů na základě § 13 odst. 4 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč a DPH ve výši 1 428 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 29. listopadu 2024

Martin Kopa v. r.
samosoudce